

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uudet energiamuodot kestävän kiertotalouden näkökulmasta

Sonja Lukkarinen, kiertotalouden erityisasiantuntija
Varsinais-Suomen ELY-keskus

26.4.2023

Kestävä kiertotalous

Kiertotalous on talouden uusi malli, jossa taloudellinen toiminta mahtuu planetaarisiin rajoihin → materiaalit ja tuotteet kierrossa mahdollisimman pitkään siten, että niiden arvo myös säilyy

- Ei ylikulutusta
- Ei päästöjä
- Ei jätettä

Irtikytkennän tavoite: talouskasvu ei ole kytkettynä ympäristöhaittojen kasvuun

Elinkaariajattelu (työkaluna elinkaariarvio, ks. kuva)

Miksi muutosta tarvitaan?

- Luonnonvarojen hyödyntäminen on yli kolminkertaistunut vuodesta 1970, tulevaisuus samansuuntainen
- Materiaalien, polttoaineiden ja elintarvikkeiden otto/valmistus aiheuttavat puolet maailman päästöistä ja yli 90 % biologisen monimuotoisuuden köyhtymisestä ja vesistressistä
- Ihmistoiminta vaikuttaa suoraan yli 70 % maan jäättömästä pinta-alasta
- Ilmasto on lämmennyt jo 1.1 astetta

Viheliäinen ongelma: Ilmastonmuutos, saastuminen ja luontokato eivät myöskään ole toisistaan erillisiä ongelmia

Kiertotalousnäkökulman huomioiminen pienentää elinkaarivaikutuksia

Materiaalien ympäristövaikutukset:

- + Uusiomateriaalit, vähähiiliset materiaalit, tuotantomaa, päästötön energia tuotannossa
- Neitseelliset materiaalit (sementti, teräs, harvinaiset metallit ym.) tuotantomaa, fossiilisesti tuotettu

Sijoituspajan vaikutukset:

- + Rakennettu ympäristö, hybridisijoittaminen, ns. joutomaat, lähellä kuluttajia
- Luontoalueet, biokiertotalouden alueet, hiilinielut ja hiilivarastot: metsät ja suot

Käytöstä poistamisen vaikutukset:

- + Jätehuollon etusijajärjestys → jätteen synnyn välttäminen, uudelleenkäyttö, kierrätys, energia ja kaatopaikka
- Etusijajärjestyksen sivuuttaminen, heikko kierrätys, harvinaisten materiaalien hävittäminen kierrosta, materiaalien hylkääminen esim. maahan

Tarvitsemme kipeästi kiertotaloustoimia nyt ja tulevaisuudessa

- Kiertotalouden ratkaisut ja mallit taklaavat aikamme ympäristöongelmia
- Kiertotalouden mukaista kestävyysmurrosta edistetään kaikilla sektoreilla
- Uusiutuva energia on tärkeä osa vähähiilistä kiertotaloutta → kiertotalous vahvaksi osaksi uusiutuvan energian tuotannon suunnittelua

